

BÚSETA Í SVEIT

AÐ HEFJA GARÐYRKJU

Rafrænn vegvísir fyrir nýliða

Þessi vegvísir er ætlaður til að leiða þig skref fyrir skref gegnum umsókna- og tilkynningaferlið við upphaf búrekstrar í garðyrkju. Einnig er hann ætlaður til að vísa þér á hvar upplýsingar og fróðleikur varðandi garðyrkju er að finna á vefnum.

Í sumum tilfellum sérðu að líklegast er best að fá aðstoð ráðunautar við að sinna þeim umsóknum eða tilkynningum fyrir þig, svo þú getir varið tíma þínum í að byggja upp blómlegt bú.

Ráðgjafarmiðstöð
landbúnaðarins

sími: 516-5000 | Netfang: rml@rml.is
KT: 580113-0520 | www.rml.is

AÐ HEFJA GARÐYRKJU

Ef tekinn er yfir rekstur er mikilvægt að meta ástand gróðurhúsa, búnaðar og aðstöðu með tilliti til ræktunarmöguleika. Ef byggt er frá grunni þarf að tryggja aðgang að hitaveitu, vökvunarvatni og rafmagni miðað við umfang framleiðslunnar.

Við útiræktun þarf að huga að jarðvegsgerð, staðbundnu veðurfari og tryggja nægilegt landrými til skiptiræktunar. Forræktun matjurta krefst upphitunar og er því aðgengi að jarðhita æskilegt.

Gera þarf ráð fyrir aðstöðu til þvottar, þökkunar og kælingar á matjurtum. Heilbrigðiseftirlit á viðkomandi svæði veitir starfsleyfi til þökkunar á matjurtum.

SKREF FYRIR SKREF

Þínar glósur:

PINGLÝSA KAUP-/LEIGUSAMNINGI

[Sýslumenn -þinglýsing skjala](#)

SKRÁNING LÖGHEIMILIS

Skráning lögheimilis á bújörð er mjög mikilvæg.

[Þjóðskrá -Tilkynna flutning](#)

TILKYNNING TIL SKATTAYFIRVALDA, TIL LAUNAGREIÐENDASKRÁR STAÐGREIÐSLU / VIRÐISAUKASKATTSSKRÁR

[Ríkisskattstjóri](#)

Tilkynna þarf ríkisskattstjóra um stofnun reksturs á kennitölu einstaklings eða fyrirtækis með því að sækja um virðisaukaskattsnúmer og láta skrá sig inn á launagreiðendaskrá eigi síðar en 8 dögum áður en starfsemi hefst.

RAFRÆN SKILRÍKI

[Íslykill](#) og [rafræn skilríki](#) Veita aðgang að mikilvægum kerfum.

KERFIÐ AFURÐ Á VEGUM ANR (ATVINNUVEGA- OG NÝSKÖPUNARRÁÐUNEYTISINS)

[Kerfið Afurð](#) Umsóknir og tilkynningar á rafrænu formi.

Íslykill og rafræn skilríki veita aðgang að kerfinu og þar þarf nýliði að standa skil á eftirfarandi atriðum.

Tilkynningu um :

- breytingu á umráðamönnum býlis
- þátttöku í skýrsluhaldi
- handhafaskráningu stuðningsgreiðslna í garðyrkju

□ NÝSKRÁNING Á BÆNDATORG

Gott er að framkvæma nýskráningu á Bændatorg samhliða tilkynningu til ANR, með íslykli eða rafrænum skilríkjum, á vef Bændasamtaka Íslands www.bondi.is. Efst í hægra horninu er valið Bændatorg og nýr notandi.

Bændatorg er vefsvæði sem allir bændur eiga að geta fengið aðgang að. Þegar þeir hafa skráð sig þar inn, sbr. hér á undan geta þeir farið þaðan beint inn í þau skýrsluhaldskerfi, sem þeir hafa fengið aðgang að og tengd eru torginu, án þess að skrá sig inn í þau sérstaklega. Þegar búið er að opna ákveðið kerfi (t.d. www.jord.is) fyrir bónda getur hann farið á Bændatorgið og valið kerfið sem hann ætlar að fara í með því að smella á heiti þess á stað sem heitir **Síðan mín**. Inni á torginu eru einnig ýmiss konar skilaboð og fréttir sem tengjast kerfunum.

□ SKÝRSLUHALD

Skilyrði fyrir stuðningsgreiðslum í garðyrkju er fullnægjandi skil á skýrsluhaldi. Auk þess er skýrsluhaldið mikilvægt hjálpartæki bóndans við skráningu í ræktun. Fyrir búgreinina í heild veitir skýrsluhaldið mikilvægar tölulegar upplýsingar, t.d. um flatarmál í ræktun mismunandi tegunda, áburðarnotkun og notkun varnarefna.

Úr reglugerð: 22. gr.

Fullnægjandi skil á skýrsluhaldi.

Til þess að uppfylla skilyrði um fullnægjandi skýrsluhald þarf að skrá eftirfarandi upplýsingar í Jörð:

1. Nafn, kennitölu og heimilisfang framleiðanda, búsnúmer og landnúmer jarðar sem ræktað er á. ÍSAT-númer búrekstrar samkvæmt skráningu hjá RSK.
2. Virkt virðisaukaskattsnúmer búrekstrar.
3. Eftirfarandi upplýsingar um hvert ræktunarrými/spildu:
 - a. Nafn og/eða einkvæmt númer ræktunarrýmis/spildu.
 - b. Ræktun til mannelis, þ.e. útiræktað grænmeti, garðávextir, ylræktartegundir og sveppir.
 - c. Tegund, yrki ræktunar og skiptingu garðávaxta í rótarafurðir eða afurðir ræktaðar ofan-jarðar.
 - d. Stærð ræktunarrýmis/spildu í fermetrum eða hekturum, eftir því sem við á.
 - e. Ræktunartímabil/ræktunarár.
 - f. Dagsetningu sáningar eða útplöntunar, eftir því sem við á.
 - g. Uppskerutímabil.
 - h. Notkun alls áburðar (áburðargjöf).
 - i. Notkun á öllum plöntuverndarvörum, ef við á.
 - j. Heildaruppskeru í kg eða einingum, eftir því sem við á.
4. Ef um beingreiðslur B skv. III. kafla er að ræða:
 - a. Fasteignanúmer gróðurhúss.
5. Ef um ræktunarstyrk skv. IX. kafla er að ræða:
 - a. Hnitsetningu ræktunarspildu byggða á landupplýsingakerfi (LUK) sem byggir á stafrænu túnkorti. Kortið á að sýna nákvæmlega þær ræktunarspildur sem eru grundvöllur að styrkjum. Þegar metið er hvort túnkort er fullnægjandi skal byggja það mat á því hvort fagaðili hafi teiknað og mælt viðkomandi ræktun með viðurkenndum aðferðum

NÁM Í GARÐYRKJU

[Lbhí](#)

Dínar glósur:

FJÁRMÖGNUN / REKSTRARÁÆTLUN

Lánastofnanir gera kröfu um rekstraráætlun til 5 ára við mat á lánamöguleikum. RML veitir ráðgjöf við gerð rekstraráætlana.

STUÐNINGSGREIÐSLUR Í GARÐYRKJU

Í meginatriðum stuðst við Reglugerð nr. 1273 um stuðning við garðyrkju frá 16. desember 2020.

[Reglugerð um stuðning við garðyrkju](#)

Athugið að dagsetningar (skil, umsóknarfrestir) geta breyst með nýjum reglugerðum.

BEINGREIÐSLUR A

Tómatar, gúrkur, paprika. Sótt um 15. febrúar. Umsókn fylgir áætlun um framleiðslu. Framleiðsla er svo skráð mánaðarlega inn á [afurd.is](#) sem er skráningarkerfi hjá Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytis. Greitt er fyrir selt magn samkvæmt bókhaldi og deilist á heildarmagn frá öllum framleiðendum. Uppgjör frá framleiðendum er yfirfarið af löggiltum endurskoðanda og þarf að skila 15. febrúar árið eftir.

BEINGREIÐSLUR B

Aðrar matjurtir úr gróðurhúsum. Sótt um 15. febrúar. Greitt er fyrir m² af ræktunarrými og deilist á heildarflatarmál allra framleiðenda. Lágmarksræktunarflötur er 250m², ræktun skal vera að lágmarki í 9 mánuði á ári.

BEINGREIÐSLUR C

Niðurgreiðsla á flutningi raforku. Sótt um 15. febrúar, áætluð ársnotkun fylgir umsókn. Raunnotkun og flutningskostnaður samkvæmt reikningi er fært inn mánaðarlega á [afurd.is](#). Fyrirfram ákveðin styrkjárhæð deilist á heildar flutningskostnað allra notenda í garðyrkju.

LANDGREIÐSLUR OG RÆKTUNARSTYRKIR

Útiræktun grænmetis. Lágmarksstærð 1 ha. Hærri greiðslur fást fyrir matjurtir ofan jarðar, minna fyrir rótarávexti. Spildur og ræktun skal skrá í skýrsluhaldsforritið Jörð.

SKÝRSLUHALD

Krafa er um að handhafar beingreiðslna og ræktunarstyrkja skrái ræktunina í skýrsluhaldsforritið Jörð.is sem er sérhannað skýrsluhaldsforrit fyrir ræktun, bæði úti og í gróðurhúsum.

☐ JÖRÐ.IS SKÝRSLUHALDSFORRIT

Sótt er um aðgang á vefsíðunni bondi.is, Bændatorgi eða hjá Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins. Ræktunarspildur eru skráðar í svokölluð túnkort og gróðurhús eru forskráð í Jörð samkvæmt fasteignaskrá. Gert ráð fyrir að frameiðendur skrái ræktun jafnóðum og hún á sér stað. RML býður upp á aðstoð við skýrsluhald eða skráningu frá eyðublöðum ef óskað er.

☐ AÐLÖGUNARSTYRKUR FYRIR LÍFRÆNA RÆKTUN

Styrkur samkvæmt búvörusamningi er greiddur til framleiðenda sem eru í vottunarferli undir eftirliti vottunarstofu. Nánari upplýsingar um umsókn um aðlögunarstyrk hér: https://www.rml.is/static/files/RML_lifraent/adlogun_ad_lifraenum_buskap.pdf

☐ ÞRÓUNARFÉ Í GARÐYRKJU

Umsóknarfrestur er tvisvar á ári, 1. apríl og 1. október. Styrkir eru veittir til verkefna í ráðgjöf, kynningu, endurmenntun, rannsóknum og vöruþróun. Sérstök áhersla er lögð á tengingu verkefna við loftslagsmál. Sótt um rafrænt á eyðublaðavef stjórnarráðsins:

[Eyðublaðavefur Stjórnarráðsins](#)

☐ MATVÆLASJÓÐUR

[Matvælasjóður](#)

☐ ERLENDIR RÁÐUNAUTAR

Ráðgjafarmiðstöð landbúnaðarins sér um og skipuleggur heimsóknir erlendra ráðgjafa til garðyrkjubænda. Hér er um sérhæfða ráðgjöf að ræða, t.d lífrænar varnir í gróðurhúsum, útiræktun, kartöflur, ylræktað grænmeti og fleira. Bændur greiða fyrir þessar heimsóknir, en þær eru styrktar af þróunarfé í garðyrkju.

☐ BÚREKSTUR / BÓKHALD

Til að fá aðgang að dk-búbót sem er bókhaldskerfi, sérhæft fyrir bændur, þarf að hafa samband við starfsmenn RML, þau Hjálmar Ólafsson hjalmar@rml.is eða Maríu Svanþrúði Jónsdóttur msj@rml.is. Einnig er hægt að hafa samband við þau símleiðis í síma RML 516 5000.

RML heldur úti þjónustu við notendur dk-búbótar og hér kemur fram hvernig haft er samband við þá þjónustu [Dk-Búbót](#).

Félagsmál

Bændasamtök Íslands

Samband garðyrkjubænda

